

צילום אשלי מוסר

5

שאלות

עם רינת פרימו

רינת פרימו גדלה בתל-אביב בתקופה שבה ערוץ טלוויזיה יחיד שידר בצבעי שחור-לבן-אפור. לילדים הייתה רק שעת שידור אחת, ובכל שאר השעות שידרו חדשות. אפילו היו ימים שבהם הטלוויזיה הייתה מנותקת לגמרי, כי הדינזאורים דרכו על חוטי החשמל. ספר הילדים הראשון שכתבה עסק ברשעותם של החצילים. הסיפור לא התקבל באף הוצאת ספרים עקב לחץ פוליטי של איגוד החצילים, וכתב היד אבד לעולמים. הסיפור השני שכתבה, "אמא מושלמת", התקבל לפרסום הודות לכך שהכוח הפוליטי של אימהות הוא תמיד נחות מזה של החצילים. אחריו יצאו ספרי הילדים "מכופף הבנות" (על-פי שירו של מאיר אריאל), "הנסיכה", "איה! אאוץ! אווה!" ו"זהרורים". בקיץ צפוי לצאת הספר "יחי והידד", שהמאייר יניב שמעוני עובד עליו במלוא המרץ (כלומר, הולך לישון, ובלילה הגמדים מציירים אותו בשבילו).

רינת עובדת כעורכת מחלקת ספרות ילדים ונוער בהוצאת "ידיעות ספרים", ועורכת את העיתון לילדים "אדם צעיר", שהגיליון הראשון שלו עתיד להופיע ביוני. היא למדה שנת מבוא באנתרופוסופיה בסמינר ברמת-גן, והייתה שר האוצר בהצגת סוף השנה "עוץ לי גוץ לי". גרה ברמת-חן עם מוטי, אסיה, איתמר ויואב. כל הילדים לומדים בבית הספר זומר. בבית גרים גם הכלב ג'ורג', החתול דוד, התוכית לונה, דגים ודי הרבה נמלים.

1

איך הגעת לחינוך ולדורף?
חיפשתי עבור אסיה, הבת שלי, את הגן הכי טוב בעולם. הייתי בלא מעט גנים, וראיתי התנהלויות שלא התאימו לי. למרות שגרנו באותה תקופה בתל-אביב, הגעתי בוקר אחד לביקור בגן המעיין ברמת-חן. הרגע שבו נכנסתי דרך השער זכור לי כאחד מרגעי המפתח בחיי, מסוג הרגעים שבהם הבטן קובעת: זה כאן! בגלל אותו רגע מכונן עברנו לגור ברמת-חן, ושלושת ילדי התחנכו בגן המעיין. לאורך השנים הייתי מביאה אותם בבוקר ומבקשת מהגננת: תתקני לי אותה/ו. ולמרבה הפלא, זה בדיוק מה שהיא עשתה.

2

איך המפגש עם האנתרופוסופיה השפיע על חייך?
ההליכה בדרך האנתרופוסופית, גם אם בצורה חסרה וחלקית, השפיעה בוודאי על כל תחומי חיי. כאן אני בוחרת לציין דווקא את הקהילה המרתקת שמתגבשת סביב הגנים ובית הספר באזור ר"ג-גבעתיים. זו אינה קהילה גאוגרפית, אך היא מקשרת בין אנשים שחולקים תפיסת עולם וערכים דומים, ומצד שני, משאירה חופש רב ומקום לשונות. כתוצר מובהק של המאה העשרים, לא הייתי יכולה להשתייך לקהילה מסוג אחר, ואני מודה מאוד לקהילה שמאפשרת גם לאינדיבידואליסטים מובהקים כמוני את מתנת ההשתייכות.

3

על מי את חושבת כשאת כותבת?
אני מנסה מאוד לא לחשוב על אף אחד; רק על הסיפור או על המאמה. ברגע שאני מתחילה לחשוב על קהל יעד או על תגובות, משהו מתחיל להתפספס שם. אישה חכמה בשם שרה פישמן אמרה לי פעם: אם יש לך סיפור לספר, פשוט תספרי אותו (או: אם יש לך משהו להגיד, פשוט תגיד). מאוד שחרר אותי להבין שאני שם בשביל הסיפור, לא בשביל אף אחד אחר. אפילו לא בשבילי.

4

מה השתנה בעבודתך מאז שהכרת את חינוך ולדורף והאנתרופוסופיה?
התפיסה האנתרופוסופית של התפתחות הילד היא כבר חלק מסט הערכים שלי. כעורכת זה מאפשר לי, למשל, לסרב לאופנות נפוצות בתחום ספרות ילדים, כמו פנייה אינטנסיבית לאינטלקט או לרגש של ילדים צעירים. עם זאת, אני גם משתדלת לא לתת לזה לשבת לי על הכתף באופן מכביד בצורת כללים של "עשה ואל תעשה".

5

למה החלטת לערוך את "אדם צעיר"?
וירגיניה וולף כתבה פעם שזמן בהייה הוא הזמן הכי פרודוקטיבי שיש. אני מסכימה איתה, ומשתדלת להקצות לי זמן בהייה מדי יום. השאלה היא למה הסכמתי לקצץ בו לטובת עבודה נוספת. יכול להיות שכאשר מקבלים הצעה שהולמת באופן מושלם את תחומי העניין, במקרה זה ילדים-אנתרופוסופיה-כתיבה, יהיה זה לא מנומס להגיד לה לא (לפי "נימוסי השולחן של היקום", כרך א', עמ' 1325).